

Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 23. lokakuuta 2025
(OR. en)

EUCO 18/25

CO EUR 15
CONCL 5

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Eurooppa-neuvoston kokous (23. lokakuuta 2025) – Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I UKRAINA

1. Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun Ukrainan presidentin Volodymyr Zelenskyin kanssa.
2. Eurooppa-neuvosto keskusteli Ukrainaa koskevista viimeaikaisista tapahtumista. 26 valtion- tai hallitusten johtajaa tuki vakaasti asiakirjassa EUCO 19/25 olevaa tekstiä.
3. Eurooppa-neuvosto palaa tähän aiheeseen seuraavassa kokouksessaan.

II LÄHI-ITÄ

4. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen presidentti Trumpin esittämän, Gazan konfliktin lopettamista koskevan kattavan suunnitelman ensimmäisestä vaiheesta saavutettuun sopimukseen sekä 13. lokakuuta 2025 pidetyn Sharm el-Sheikhin rauhanhuippukokouksen tuloksiin. Se antaa tunnustusta Yhdysvaltojen johtamille diplomaattisille toimille ja alueellisten välittäjien roolille, joita Euroopan unioni on johdonmukaisesti tukenut. Se kehottaa kaikkia osapuolia sitoutumaan täysin jokaisen vaiheen täytäntöönpanoon ja pidättymään kaikista sopimuksen vaarantavista toimista.
5. Eurooppa-neuvosto palauttaa tässä yhteydessä mieleen Ranskan ja Saudi-Arabian yhdessä johtaman, New Yorkissa pidetyn korkean tason konferenssin Palestiinan kysymyksen rauhanomaisesta ratkaisemisesta ja kahden valtion ratkaisun täytäntöönpanosta. Eurooppa-neuvosto toistaa, että Euroopan unioni on sitoutunut kansainväliseen oikeuteen sekä asiaankuuluvien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien mukaisesti kahden valtion ratkaisuun perustuvaan kattavaan, oikeudenmukaiseen ja kestäväan rauhaan, jossa kaksi demokraattista valtiota, Israel ja Palestiina, elävät rinnakkain turvallisten ja tunnustettujen rajojen sisällä.

6. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen kaikkien terroristiryhmä Hamasin kaksi vuotta hallussaan pitämien panttivankien vapauttamiseen ja kehottaa kaikkia osapuolia toimimaan rakentavasti ja panemaan sopimuksen täytäntöön täysimääräisesti ja viipymättä, jotta vihollisuudet voidaan lopettaa pysyvästi. Lievittääkseen vakavaa humanitaarista tilannetta Eurooppa-neuvosto vaatii merkittävän humanitaarisen avun välitöntä ja esteetöntä pääsyä Gazaan ja keskeytymätöntä jakelua kaikkialle Gazaan ja sitä, että YK:lle ja sen järjestöille sekä humanitaarisille järjestöille annetaan mahdollisuus työskennellä riippumattomasti ja puolueettomasti. Euroopan unioni edistää edelleen rauhanpyrkimyksiä ja osallistuu kumppaneidensa kanssa aktiivisesti seuraaviin vaiheisiin. Se tukee humanitaarisen avun nopeaa, turvallista ja esteetöntä toimittamista koordinoitusti kansainvälisten kumppaneiden kanssa, myös maareittejä täydentävän Kyproksesta avatun merikäytävän kautta. Se aikoo hyödyntää täysimääräisesti Euroopan unionin rajavalvonnan avustusoperaatiota Rafahin rajanylityspaikkaa varten (EU BAM Rafah) ja palestiinalaisalueilla toteutettavaa Euroopan unionin poliisioperaatiota (EUPOL COPPS). Niiden toimeksiantoja olisi vahvistettava. Euroopan unioni on valmis edistämään Gazan vakauttamista, siirtymäkauden hallintoa, elpymistä ja jälleenrakentamista.
7. Euroopan unioni tukee edelleen palestiinalaishallintoa, myös sen käynnissä olevassa uudistuksessa, jotta sen Gazaan paluu olisi mahdollista. Eurooppa-neuvosto kehottaa Israelia vapauttamaan pidätetyt tullimaksutulot, joita tarvitaan varmistamaan palestiinalaishallinnon moitteeton toiminta ja keskeisten palvelujen tarjoaminen väestölle.
8. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää lieventää jännitteitä Länsirannalla, myös Itä-Jerusalemossa, ja kehottaa lopettamaan siirtokuntien asukkaiden muun muassa kristittyjen yhteisöihin kohdistaman väkivallan, kansainvälisen oikeuden mukaan laittomien siirtokuntien laajentamisen ja Israelin sotilasoperaation. Se kehottaa Israelia peruuttamaan E1-alueen siirtokuntasuunnitelman, joka heikentää entisestään kahden valtion ratkaisua.

Libanon

9. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen aiemmat päätelmänsä ja toistaa Euroopan unionin tuen Libanonin kansalle. Se on tyytyväinen uusien viranomaisten pyrkimyksiin vakauttaa taloudellinen ja turvallisuustilanne ja tukee hallituksen suunnitelmaa perustaa aseiden hallussapitoa koskeva valtion monopoli.

Syyria

10. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen aiemmat päätelmänsä ja toistaa tukevansa rauhanomaista ja osallistavaa, ulkomaisesta sekaantumisesta vapaata siirtymää Syyriassa sekä muistuttaa kaikkien syyrialaistaisten oikeuksien suojelemisen, siirtymäkauden oikeusjärjestelyjen ja sovinnon merkityksestä. Euroopan unioni tukee edelleen Syyriaa sen tiellä kohti vakauttamista ja jälleenrakentamista.

III EUROOPAN PUOLUSTUS JA TURVALLISUUS

11. Eurooppa-neuvosto arvioi työtä, jolla pyritään kasvattamaan Euroopan puolustusvalmiutta ratkaisevasti vuoteen 2030 mennessä. Eurooppa-neuvosto vahvisti pyrkivänsä päättäväisesti saavuttamaan tämän tavoitteen nopeasti ja laajamittaisesti, jotta Euroopalla olisi paremmat valmiudet toimia välittömien ja tulevien haasteiden ja uhkien edessä ja vastata niihin itsenäisesti, koordinoitusti ja 360 asteen lähestymistavan mukaisesti. Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota ja sen vaikutukset Euroopan ja maailmanlaajuiseen turvallisuuteen muuttuvassa ympäristössä muodostavat Euroopan unionille eksistentiaalisen haasteen.

12. Komission ja ulkoasiainedustajan esittelemän Euroopan vuoden 2030 puolustusvalmiutta koskevan etenemissuunnitelman lisäksi kaikki EU:n tasolla määritetyt ensisijaiset suorituskykyjen osa-alueet on pantava täytäntöön Euroopan puolustusviraston (EDA) tuella, johdonmukaisen yleisen lähestymistavan pohjalta ja hyödyntämällä strategista kompassia, jotta Eurooppa voi kehittää kaikki tarvittavat nykyaikaiset suorituskyvyt täysin johdonmukaisesti Naton kanssa. Eurooppa-neuvosto panee merkille jäsenvaltioiden jo tekemän työn ja kehottaa niitä saattamaan päätökseen suorituskykykoalitioden perustamisprosessin kaikilla prioriteettialoilla vuoden loppuun mennessä ja edistämään konkreettisia hankkeita, jotka on määrä käynnistää vuoden 2026 alkupuoliskolla.
13. Tällä tavoin unioni vähentää strategisia riippuvuuksiaan, ratkaisee kriittiset suorituskykypuutteensa ja lujittaa Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa vastaavasti kaikkialla unionissa, jotta se pystyy paremmin toimittamaan tarvittavan määrän puolustustarvikkeita nopeutetussa tahdissa. Tämä edistää myös Euroopan teollisuuden ja teknologian kilpailukykyä, myös pk-yritysten osalta.
14. Eurooppa-neuvosto tuomitsee useiden jäsenvaltioiden ilmatilan loukkaukset ja korostaa, että on tärkeää varmistaa kaikkien EU:n maa-, ilma- ja merirajojen puolustus. EU:n itäosiin kohdistuvia välittömiä uhkia ja konkreettisen tuen antamista jäsenvaltioille on käsiteltävä ensi tilassa.
15. Ottaen lisäksi huomioon uhkat muilla EU:n rajoilla Eurooppa-neuvosto korostaa rajojen puolustuksen merkitystä.
16. Venäjän ja Valko-Venäjän voimistuneiden hybridi-iskujen ja EU:n ilmatilan viimeaikaisten loukkausten vuoksi Eurooppa-neuvosto korostaa jäsenvaltioiden välisen tiiviin yhteistyön merkitystä niiden puolustus- ja turvallisuusalan suorituskykyjen lujittamiseksi kattavasti. Tässä yhteydessä on olennaisen tärkeää myös parantaa kriittisen infrastruktuurin, mukaan lukien energia-, digitaalisen ja merenalaisen infrastruktuurin, häiriönsietokykyä, turvallisuutta ja suojaamista.

17. Välittömiin tarpeisiin ja uhkiin vastaamiseksi Eurooppa-neuvosto katsoo, että olisi keskityttävä erityisesti konkreettisiin hankkeisiin, joilla vahvistetaan jäsenvaltioiden yhteisiä pyrkimyksiä parantaa koordinoitusti droonientorjunnan ja ilmapuolustuksen suorituskykyään, hyödyntäen täysimääräisesti erityisesti SAFE- ja EDIP-välineitä ja muita asiaankuuluvia olemassa olevia rahoitusvälineitä.
18. Eurooppa-neuvosto kehottaa nopeuttamaan turvallisuus- ja puolustustarkoituksia palvelevien avaruusresurssien ja -palvelujen yhteistä kehittämistä sekä suojaamaan olemassa olevat resurssit, mukaan lukien kaksikäyttöiset resurssit, ottaen huomioon niiden merkityksen Euroopan strategiselle riippumattomuudelle.
19. Euroopan puolustusteollisuuden tuotantokapasiteetin kasvattamiseksi Eurooppa-neuvosto kehottaa jäsenvaltioita suuntaamaan puolustusinvestointeja yhä enemmän yhteiseen kehittämiseen, tuotantoon ja yhteishankintoihin EDAn tuella, koska kysynnän yhdistäminen standardoitujen vaatimusten mukaisesti ja mittakaavaedut ovat avainasemassa ennustettavuuden tarjoamisessa teollisuudelle, kustannusten alentamisessa ja yhteentoimivuuden edistämisessä. SAFE- ja EDIP-välineet olisi otettava täysimääräisesti käyttöön tätä varten. Eurooppa-neuvosto korostaa, että Euroopan puolustusmarkkinoiden asianmukainen toiminta ja jatkuva yhdentyminen kaikkialla unionissa, mukaan lukien rajatylittävä pääsy osaksi puolustusalan toimitusketjuja, on tärkeää erityisesti pk-yritysten ja midcap-yritysten näkökulmasta.
20. Eurooppa-neuvosto korostaa Ukrainan kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön ja sen Euroopan puolustusteollisuuteen integroitumisen ja siihen osallistumisen merkitystä, erityisesti puolustusalan innovoinnin ja huippuluokan puolustusteknologian osalta.
21. Eurooppa-neuvosto korostaa tarvetta varmistaa tehokas poliittinen valvonta ja koordinointi, jotta voidaan seurata Euroopan puolustusvalmiuden osalta tapahtuvaa edistymistä, ja tehostaa puolustusministerien asiaa koskevaa työtä neuvostossa. Työn perustana on puolustusvalmiutta koskeva vuosikertomus, jonka EDA laatii komission ja ulkoasiainedustajan tuella ja joka esitetään Eurooppa-neuvostolle. Kertomuksessa arvioidaan edistymistä nykyisten suorituskykypuutteiden korjaamisessa puolustuksen koordinoitun vuosittaisen tarkastelun (CARD) pohjalta.

22. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa vahvistamaan Euroopan puolustusvirastoa, jotta se voi hoitaa täysimääräisesti tehtävänsä puolustuskykyjen kehittämisen, tutkimuksen ja hankinnan alalla, ja raporttoimaan tarvittavista toimenpiteistä vuoden 2025 loppuun mennessä.
23. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen sitoumuksensa lisätä merkittävästi Euroopan puolustus- ja turvallisuusmenoja ja tarkasteli asianmukaisia rahoitusvaihtoehtoja ja yhteistyötä koskevaa työtä, jolla pyritään tehostamaan puolustusalan investointeja. Se on tyytyväinen edistykseen, jota on saavutettu maaliskuun 2025 jälkeen kansallisten poikkeuslausekkeiden aktivoinnin, EU:n koheesipolitiikan väliarvioinnin sekä SAFE-välineen ja EDIP-välineen osalta.
24. Eurooppa-neuvosto panee merkille edistymisen puolustusvalmiutta koskevan koontipaketin käsittelyssä, suhtautuu myönteisesti siihen, että puolustukseen liittyvien investointien edistämistä EU:n talousarviossa koskevan ehdotuksen käsittely on edennyt, ja odottaa, että ehdotuksesta päästään pikaiseen yhteisymmärrykseen vuoden 2025 loppuun mennessä. Se kehottaa komissiota esittämään mahdollisimman pian uusia yksinkertaistamisehdotuksia.
25. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen myös Euroopan investointipankin (EIP) pyrkimykseen tehostaa, yksinkertaistaa ja nopeuttaa Euroopan turvallisuus- ja puolustusalan suorituskyyville antamaansa tukea. Se kannustaa EIP-ryhmää tutkimaan edelleen tapoja rahoittaa teollisuutta ja yrityksiä sekä auttaa startup-yrityksiä laajentamaan toimintaansa turvallisuus- ja puolustusosalalla Euroopassa.
26. Eurooppa-neuvosto korostaa innovatiivisten teknologioiden ja murroksellisten ratkaisujen merkitystä ja kehottaa komissiota esittämään puolustusteollisuuden muutosta koskevan etenemissuunnitelman.
27. Eurooppa-neuvosto toistaa komissiolle ja ulkoasiainedustajalle esittämänsä kehotuksen esittää uusia ehdotuksia sotilaallisen liikkuvuuden vahvistamiseksi kaikkialla unionissa.

28. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että on tärkeää tehdä yhteistyötä EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittiset tavoitteet jakavien samanmielisten kumppaneiden kanssa.
29. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että turvallisuuden ja puolustuksen suhteen vahvempi ja toimintakykyisempi Euroopan unioni vaikuttaa myönteisesti maailmanlaajuiseen ja transatlanttiseen turvallisuuteen ja täydentää Natoa, joka on edelleen yhteisen puolustuksen perusta niille valtioille, jotka ovat sen jäseniä.
30. Edellä esitetyllä ei rajoiteta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonnetta ja otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut perussopimuksia noudattaen.
31. Eurooppa-neuvosto antaa edelleen strategista ohjausta ja tarkastelee edistymistä puolustusvalmiutta koskevan tavoitteen täytäntöönpanossa.

IV KILPAILUKYKY SEKÄ VIHREÄ JA DIGITAALINEN SIIRTYMÄ

32. Eurooppa-neuvosto kävi maalisi- ja kesäkuussa 2025 antamiensa päätelmien pohjalta perusteellisen keskustelun siitä, miten EU:n kilpailukykyä voitaisiin edelleen vahvistaa. Keskustelussa keskityttiin yksinkertaistamiseen, kilpailukykyiseen vihreään siirtymään ja riippumattomaan digitalisaatioon. Eurooppa-neuvosto peräänkuuluttaa harppausta EU:n toimissa ja seuraa tilannetta kilpailukyky- ja sisämarkkinaohjelman kaikilla osa-alueilla, sillä tämä on keskeistä Euroopan vaurauden ja sosiaalisen mallin turvaamiseksi. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota ja lainsäätäjiä edistämään sisämarkkinastrategian täytäntöönpanoa kunnianhimoisesti vuoteen 2028 mennessä, myös komission tulevan etenemissuunnitelman valossa.

Yksinkertaistaminen

33. Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että on kiireellisesti edistettävä kunnianhimoista ja horisontaalista yksinkertaistamisen ja paremman sääntelyn agenda kaikkialla – EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla – ja kaikilla aloilla, jotta voidaan varmistaa Euroopan kilpailukyky heikentämättä ennustettavuutta, poliittisia tavoitteita, korkeatasoisia normeja ja sisämarkkinoiden yhtenäisyyttä. Se muistuttaa erityisesti sitoumuksesta keventää kiireellisesti ja merkittävästi yritysten, myös pk-yritysten, ja julkishallintojen hallinnollista sekä sääntely- ja raportointitaakkaa.
34. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen tähän mennessä saavutettuun edistykseen ja kehottaa komissiota ja lainsäätäjiä ehdottomana prioriteettinaan kiirehtimään työtään kaikissa asioissa, joihin liittyy yksinkertaistamis- tai kilpailukykyulottuvuus. Eurooppa-neuvosto on erityisen tyytyväinen työhön, jota on tehty niiden yksinkertaistamiseen tähtäävien koontipakettien osalta, jotka liittyvät investointeja, hiilirajamekanismia (CBAM) sekä kestävyysraportointia, akkuja ja paristoja koskevia huolellisuusvelvoitteita ja kemikaaleja koskeviin keskeytystoimenpiteisiin. Se kehottaa lainsäätäjiä saattamaan pikaisesti valmiiksi ehdotetut yksinkertaistamiseen tähtäävät koontipaketit, jotka koskevat kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta, maataloutta, pieniä midcap-yrityksiä ja digitalisaatiota, puolustusvalmiutta ja kemiallisia tuotteita. Kestävyysraportointia koskeva paketti olisi hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä ja muut mahdollisimman pian vuoden 2026 alussa. Eurooppa-neuvosto kehottaa myös komissiota perussopimusten mukaisen toimivallan puitteissa ehdottamaan viipymättä valinnaista 28. yhtiölainsäädäntöä, jonka avulla innovatiiviset yritykset voivat laajentaa toimintaansa.
35. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota esittämään pikaisesti uusia kunnianhimoisia yksinkertaistamispaketteja, jotka koskevat muun muassa autoteollisuutta, sotilaallista liikkuvuutta, digitalisaatiota, rahoituspalveluja, liikennettä, ympäristöä, energiaa ja elintarviketurvallisuutta, sekä REACH-asetuksen uudelleentarkastelua, jolla pyritään edistämään kemian alan kilpailukykyä. Se muistuttaa myös vahvan lääkealan merkityksestä Euroopassa.

36. Eurooppa-neuvosto toistaa myös, että on vältettävä ylisääntelyä ja uusien hallinnollisten rasiitteiden aiheuttamista etenkin pk-yrityksille lainsäädäntö- ja täytäntöönpanoprosesseissa kaikilla tasoilla, ja kehottaa toimimaan lainsäädännön ja sääntelyn alalla maltillisesti sisäänrakennetun yksinkertaisuuden toimintatavan mukaisesti.
37. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota tehostamaan toimiaan EU:n säännösten stressitestaamiseksi. Tähän liittyen se pyytää komissiota
- a) kartoittamaan uusia mahdollisuuksia lisätä yksinkertaistamista ja vahvistaa kilpailukykyä, myös pankkijärjestelmän kokonaistilannetta sisämarkkinoilla koskevan vuodeksi 2026 kaavaillun kertomuksen yhteydessä;
 - b) kartoittamaan uusia ehdotuksia, joilla pyritään virtaviivaistamaan ja nopeuttamaan suunnittelu- ja lupamenettelyjä jäsenvaltioissa;
 - c) tehostamaan delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten yksinkertaistamistoimia;
 - d) harkitsemaan tarvittaessa ehdotusten peruuttamista.
38. Eurooppa-neuvosto kehottaa yleisten asioiden neuvostoa arvioimaan komission lainsäädäntöohjelmaa näitä tavoitteita silmällä pitäen.

Kilpailukykyinen vihreä siirtymä

39. Ilmastonmuutoksen aiheuttama eksistentiaalinen uhka on perustana unionin sitoutumiselle Pariisin sopimukseen, ja se edistää unionin päättäväisyyttä hyödyntää talouksiensa teollisen uudistumisen ja muutoksen koko potentiaali, jota tarvitaan puhtaiden teknologioiden, markkinoiden, teollisuuden ja laadukkaiden työpaikkojen luomiseksi tulevaisuudessa. Unionin kilpailukyvyn parantaminen, sen häiriönsietokyvyn vahvistaminen ja vihreän siirtymän edistäminen ovat toisiaan vahvistavia tavoitteita, joihin on pyrittävä yhdessä.

40. Jotta tällainen perustavanlaatuinen muutos onnistuisi, sen on oltava tasapuolinen ja oikeudenmukainen, pragmaattinen, kustannustehokas ja sosiaalisesti tasapainoinen, ottaen huomioon erilaiset kansalliset olosuhteet, ja tarjottava kohtuuhintaisia ratkaisuja koko taloudessa ja kansalaisille kaikkialla unionissa, jotta voidaan turvata Euroopan kilpailukyky ja vauraus nykyisille ja tuleville sukupolville.
41. Eurooppa-neuvosto kehottaa tehostamaan kiireellisesti toimia kohtuuhintaisen ja puhtaan energian saatavuuden turvaamiseksi ja aidon energiaunionin luomiseksi vuoteen 2030 mennessä, myös energiaunionia käsittelevää uutta työryhmää hyödyntäen. Tämä edellyttää kunnianhimoista sähköistämistä, jossa hyödynnetään kaikkia nettonolla- ja vähähiilisiä ratkaisuja, sekä investointeja energiaverkkoihin, energian varastointiin ja yhteenliittäntöihin kansallisella ja EU:n tasolla. Koska korkeat energian hinnat vaikuttavat kielteisesti Euroopan teollisuuden maailmanlaajuiseen kilpailukykyyn, unionin strategiseen riippumattomuuteen ja eurooppalaisiin kotitalouksiin, Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota nopeuttamaan työtä, jonka tavoitteena on alentaa energian hintoja ja tukea kestäväää energiantuotantoa unionissa. Eurooppa-neuvosto on tältä osin tyytyväinen siihen, että komissio aikoo esittää asiaa koskevia ehdotuksia mahdollisimman pian.

42. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että yhteisiä toimia on tehostettava kiireellisesti, jotta voidaan varmistaa Euroopan teollisuuden uudistuminen, nykyaikaistaminen ja hiilestä irtautuminen teknologianeutraalilla tavalla. Se korostaa tässä yhteydessä, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä perinteisiin toimialoihin, erityisesti autoteollisuuteen, merenkulkuala- ja ilmailuala- sekä energiantensiivisiin teollisuudenaloihin, kuten teräs-, metalli-, kemikaali-, sementti-, lasi- ja keramiikka- sekä sellu- ja paperiteollisuuteen, jotta ne säilyisivät häiriönsietokykyisinä ja kilpailukykyisinä globaaleilla markkinoilla ja haastavassa geopolitisessä ympäristössä. Tältä osin se panee tyytyväisenä merkille komission äskettäisen ehdotuksen Euroopan terästeollisuuden suojelemiseksi maailmanlaajuisen ylikapasiteetin epäoikeudenmukaisilta vaikutuksilta. Se panee tyytyväisenä merkille komission aikomuksen edistää henkilö- ja pakettiautojen hiilidioksidipäästönormeja koskevan asetuksen mukaista uudelleentarkastelua ja kehottaa esittämään tämän ehdotuksen nopeasti ottaen huomioon teknologianeutraaliuden ja tuotannon eurooppalaisuusasteen. Eurooppa-neuvosto odottaa kiinnostuneena komission ehdotusta teollisuuden vähähiilistämisen vauhdittamisesta, koska se auttaa kasvattamaan Euroopassa valmistettujen tuotteiden kysyntää. Lisätoimia tarvitaan myös innovoinnin ja unionin kilpailuedun vahvistamiseksi puhtaiden ja digitaalisten teknologioiden alalla ja huipputason innovoinnin vahvistamiseksi.
43. Hyvän kauppata- van vastaisten käytäntöjen estämiseksi ja torjumiseksi Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota hyödyntämään tehokkaasti kaikkia EU:n taloudellisia välineitä.
44. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto kävi strategisen keskustelun siitä, miten voidaan tukea EU:n vuodeksi 2040 asettaman ilmasto- a koskevan välitavoitteen saavuttamista.
45. Eurooppa-neuvosto korostaa tämän osalta, että on tärkeää ottaa huomioon seuraavat seikat:
- a) hiilenpoistojen realistinen vaikutus päästöjen kokonaisvähennystoimiin ottaen huomioon luonnollisiin poistumiin liittyvät epävarmuustekijät ja varmistaen, että mahdolliset puutteet eivät aiheuttaisi haittaa muille talouden aloille;

- b) maailmanlaajuisten päästövähennystoimien edistäminen kunnianhimoisella ja kustannustehokkaalla tavalla, erityisesti määrittelemällä korkealaatuisten kansainvälisten hyvitysten riittävä taso;
 - c) tarkistuslausekkeen tarve, kun otetaan huomioon uusin tieteellinen näyttö, teknologian kehitys ja niiden mukanaan tuomat muuttuvat haasteet ja mahdollisuudet EU:n maailmanlaajuisen kilpailukyvyn kannalta.
46. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota kehittämään edelleen tarvittavia mahdollistavia edellytyksiä Euroopan teollisuuden ja kansalaisten tukemiseksi vuodeksi 2040 asetetun välitavoitteen saavuttamisessa ja pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission puheenjohtajan äskettäistä kirjettä ilmastosta ja kilpailukyvestä. Se odottaa komission ja lainsäätäjien vievän työtä viipymättä eteenpäin.
47. Eurooppa-neuvosto panee merkille, että komissio aikoo ehdottaa toimenpiteitä ETS2-järjestelmän voimaantulon sujuvoittamiseksi ja kehottaa komissiota esittämään ETS2-järjestelmän tarkistetun täytäntöönpanokehyksen, mukaan lukien kaikki asiaankuuluvat näkökohdat.

Riippumaton digitalisaatio

48. Kun otetaan huomioon nykyiset geopoliittiset muutokset, nopea teknologinen muutos ja kasvava globaali kilpailu innovaatioista, osaajista ja investoinneista, on ratkaisevan tärkeää edistää Euroopan digitalisaatiota, vahvistaa sen riippumattomuutta ja lujittaa sen omaa avointa digitaalista ekosysteemiä. Tämä edellyttää vahvistettuja kansainvälisiä kumppanuuksia ja tiivistä yhteistyötä luotettavien kumppanimaiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa digitaalisen innovoinnin ja hallinnon alalla.

49. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto painottaa, että EU:n toiminta, myös digitaali-alalla, perustuu unionin arvoihin, etuihin ja sääntelyn riippumattomuuteen. Tämä tarkoittaa, että EU edistää jatkossakin ihmiskeskeisiä teknologisia ratkaisuja, joilla suojellaan yksilöitä ja heidän tietojansa ja turvataan digitaalinen vastuuvollisuus, läpinäkyvyys ja yhteiskunnan selviytymiskyky. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää suojella alaikäisiä, myös ottamalla käyttöön digitaalinen täysi-ikäisyys sosiaalisen median käyttämiseksi, kansallista toimivaltaa kunnioittaen.
50. Lisäksi on suojattava unionin digitaalista infrastruktuuria ja teknologista perustaa, muun muassa reagoimalla hybridiuhkista aiheutuviin riskeihin, kyberturvallisuushaasteisiin ja strategisiin riippuvuuksiin. Eurooppa-neuvosto korostaa myös, että on tärkeää kehittää Euroopan teknologisia valmiuksia ja monipuolistaa EU:n kriittisten raaka-aineiden lähteitä, jotta vältetään liiallinen riippuvuus ulkoisista toimittajista.
51. Euroopan kilpailukyvyn vahvistamiseksi unionin on tämän vuoksi tarjottava ympäristö, joka johtaa innovoinnin lisääntymiseen yksityisellä sektorilla, murrosteknologioihin, startup-yritysten perustamiseen ja eurooppalaisten teknologisten ratkaisujen käytön laajentamiseen. Markkinoiden hajanaisuus, puutteellinen infrastruktuuri ja korkeat energian hinnat heikentävät edelleen kasvupotentiaalia tässä teknologisessa muutoksessa, ja myös niihin on puututtava. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on erityisesti toteutettava toimia, joilla viedään eteenpäin viestintäinfrastruktuurin käyttöönottoa, syvennetään sähköisen viestinnän sisämarkkinoita sekä edistetään kestävien digitaalisten järjestelmien, verkkojen ja teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa. Se kehottaa myös digitalisoimaan sisämarkkinat ja tukemaan digitaaliteknologioiden ja yhteentoimivan datan käyttöönottoa koko Euroopan taloudessa.
52. Eurooppa-neuvosto panee merkille tekoälyä ja kvanttiteknologiaa koskevat komission viimeaikaiset aloitteet. Se kehottaa komissiota säilyttämään tulevaisuudessa, muun muassa pilvipalvelujen ja tekoälyn kehittämistä EU:ssa koskevissa ehdotuksissaan tavoitetason korkealla Euroopan riippumattoman digitalisaation alalla.

V ASUMINEN

53. Ottaen huomioon monien Euroopan unionin kansalaisten kohtaamat asumiseen liittyvät haasteet, kuten kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus, Eurooppa-neuvosto keskusteli tämän ajankohtaisen aiheen eri ulottuvuuksista.
54. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota esittämään pikaisesti kohtuuhintaista asumista koskevan kunnianhimoisen ja kattavan suunnitelman, jolla pyritäisiin tukemaan ja täydentämään jäsenvaltioiden toimia myös yksinkertaistamisagendan yhteydessä, ottaen asianmukaisesti huomioon toissijaisuusperiaate ja kansallinen toimivalta.

VI MUUTTOLIIKE

55. Eurooppa-neuvosto arvioi muuttoliikkeestä aiemmin antamiensa päätelmien täytäntöönpanon edistymistä ottaen huomioon muun muassa komission puheenjohtajan äskettäisen kirjeen. Eurooppa-neuvosto kehottaa tehostamaan työtä kaikilla kesäkuussa 2025 määritellyillä toimintalinjoilla ja pyytää lainsäätäjiä edistämään asiaankuuluvien lainsäädäntöehdotusten käsittelyä ensisijaisena asiana.

VII MOLDOVAN TASAVALTA

56. Eurooppa-neuvosto antaa tunnustusta Moldovan tasavallan viranomaisille niiden vahvasta sitoumuksesta ja tehokkaista toimenpiteistä äskettäisen vaaliprosessin eheyden turvaamiseksi ja vapaiden ja oikeidenmukaisten vaalien varmistamiseksi huolimatta Venäjän toteuttamista maan demokraattisia instituutioita heikentävistä jatkuvista hybriditoimista. Euroopan unioni jatkaa tiivistä yhteistyötä Moldovan tasavallan kanssa maan selviytymiskyvyn ja vakauden parantamiseksi ja pyrkii ottamaan oppia maan kokemuksista.

57. Eurooppa-neuvosto toistaa EU:n vankkumattoman tuen Moldovan tasavallan liittymisprosessille ja on tyytyväinen tähän mennessä saavutettuun merkittävään edistymiseen. Eurooppa-neuvosto kannustaa Moldovan tasavaltaa, neuvostoa ja komissiota edistämään liittymisprosessin käsittelyä ansioihin perustuvan lähestymistavan mukaisesti. Laajentumismenettelyn mukaisesti perusasioiden temaattinen kokonaisuus avataan ensimmäisenä ja suljetaan viimeisenä, ja muita temaattisia kokonaisuuksia avataan edellytysten täytyessä. Eurooppa-neuvosto panee tarkoin merille komission arvion, jonka mukaan perusasioiden, sisämarkkinoiden ja ulkosuhteiden temaattiset kokonaisuudet ovat valmiita avattaviksi.
-